

๕ พฤษภาคม วันฉัตรมงคล

เรื่องในฉบับ

เรื่องในฉบับ	หน้า
● วันฉัตรมงคล	2
● กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ณะตรวจเครื่องวัดความดันโลหิตอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง	3
● กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ เผ้าะวังเชื้อไวรัสก่อโรคโควิด-19 ในกลุ่มตัวอย่างผู้ป่วยอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่	4
● กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์เพิ่มความเชื่อมั่นผลการตรวจวิเคราะห์ทางห้องปฏิบัติการเครื่อง่าย COVID-19	5
● รอบรู้กรมวิทย์ฯ - ภูมิภาค	6-7
● นักวิจัยไทยถอดรหัสพันธุกรรมโควิด 19 ที่ระบาดในไทยพบกลุ่ม B ซึ่งระบาดในเมืองอู่ฮั่นมากที่สุด	8
● ข้อควรระวังในการเก็บตัวอย่างน้ำลายเพื่อตรวจ COVID-19	9
● ปริมาณโซเดียมและโพแทสเซียมในเครื่องดื่มเกลือแร่	10
● ผลการเผ้าะวังการกลายพันธุ์และการดื้อยาของเชื้อไข้หวัดใหญ่	11
● สุนัขรับรางวัล คำถามประจำฉบับ	11
● ระวัง โรคหนองแมลงวัน	12

ISO 9001 : 2015 Certified ปีที่ 34 ฉบับที่ 5 เดือนพฤษภาคม 2563

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

Department of Medical Sciences

สุขภาพดีไม่มีขาย อยากได้ต้องร่วมสร้าง

วันฉัตรมงคล

วันฉัตรมงคล เป็นวันที่รำลึกถึงพระราชพิธีบรมราชาภิเษก เป็นพระมหากษัตริย์ รัชกาลที่ 10 แห่งราชวงศ์จักรี และราชอาณาจักรไทย ของพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว หลังจากเสด็จขึ้นเถลิงถวัลยราชสมบัติ ต่อจากพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เมื่อวันที่ 13 ตุลาคม พ.ศ.2559 และดำรงพระอิสริยยศเป็น **“พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว”**

รัฐบาลไทยและพสกนิกรได้น้อมเกล้าฯน้อมกระหม่อม จัดงานพระราชพิธีฉลองพระเศวตฉัตรหรือรัฐพิธีฉัตรมงคล หรืออาจเรียกว่าพระราชพิธีฉัตรมงคล ซึ่งกระทำในวันบรมราชาภิเษก ถวายเมื่อวันที่ 4 พฤษภาคม พ.ศ.2562 ทั้งนี้ พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้มีพระปฐมบรมราชโองการในพระราชพิธีบรมราชาภิเษกนั้นว่า **“เราจะสืบสาน รักษา และต่อยอด และครองแผ่นดินโดยธรรม เพื่อประโยชน์สุขแห่งอาณาราษฎรตลอดไป”**

พสกนิกรชาวไทยจึงได้ถือเอาวันที่ 4 พฤษภาคม ของทุกปี เป็นวันฉัตรมงคล เพื่อน้อมรำลึกถึงวันสำคัญนี้

ขอพระองค์ทรงพระเจริญ

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม ขอเดชะ

ข้าพระพุทธเจ้า ข้าราชการและเจ้าหน้าที่กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

น.ก. บอกกล่าว

ฉบับเดือนพฤษภาคม 2563

น.ก. บอกกล่าว

คงจะเริ่มคุ้นหู กับคำว่า New Normal หรือความปกติใหม่ นั่นคือการใช้ชีวิตโดยการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของคนปกติ เปลี่ยนให้ปลอดภัยจากโรคโควิด-19 (COVID-19) ที่แพร่ระบาด หน้ากากอนามัย หน้ากากผ้า ยังคงเป็นสิ่งจำเป็น และมาตรการ Social Distancing เป็นสิ่งสำคัญที่ต้องปฏิบัติอย่างเคร่งครัด เพื่อคนที่เรารัก และตัวเราเอง แล้วเราจะผ่านวิกฤตินี้ไปด้วยกัน

การเตือนภัยสุขภาพฉบับนี้ มีเรื่องของปริมาณโซเดียมและโพแทสเซียมในเครื่องดื่มเกลือแร่ และเรื่องราวที่น่าสนใจอีกมากมาย ติดตามอ่านได้ในฉบับนี้

บรรณาธิการ

คำนิยม กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

D Discovery
มีความรู้และประสบการณ์
ในการทำงานได้อย่างเหมาะสม

M Moral
ปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต
มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้

S Sciences/Standards
ทำงานอย่างมีมาตรฐาน
ตามหลักวิชาการ

C Change
ยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น
อย่างสร้างสรรค์กันเป็นทีม

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ แนะนำตรวจเครื่องวัดความดันโลหิต อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ร่วมกับกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ จัดทำโครงการเครื่องวัดความดันโลหิตปลอดภัยคนไทย สุขภาพดี เอลิมพระเกียรติเนื่องในโอกาสมหามงคลพระราชพิธีบรมราชาภิเษก ภายใต้โครงการ “ได้ร่มพระบารมี น้อมนำสุขภาพดี สู่วิถีชุมชน” เอลิมพระเกียรติเนื่องในโอกาสมหามงคลพระราชพิธีบรมราชาภิเษกของกระทรวงสาธารณสุข เพื่อให้ประชาชนในทั่วประเทศทุกพื้นที่ของประเทศไทย ได้รับบริการตรวจคุณภาพเครื่องวัดความดันโลหิตอย่างง่ายจากหน่วยงานด้านสาธารณสุขครอบคลุมทั่วประเทศ พร้อมแนะนำให้ประชาชนนำเครื่องวัดความดันโลหิตตรวจสอบอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

นายแพทย์โอภาส การย์กวินพงศ์ อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กล่าวว่า โรค NCDs (Non-communicable diseases) เป็นกลุ่มโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง โดยสาเหตุหลักสำคัญของกลุ่มโรค NCDs คือพฤติกรรมเสี่ยงต่างๆ ในการดำเนินชีวิต ไม่ว่าจะเป็นการรับประทานอาหารรสจัด เช่น หวานจัด เค็มจัด อาหารที่มีไขมันสูง อาหารปิ้งย่าง การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การสูบบุหรี่ การไม่ออกกำลังกาย การนอนดึก การมีความเครียดสูง เป็นต้น โดยกลุ่มโรค NCDs ที่พบเห็นส่วนใหญ่ ประกอบด้วย โรคทางระบบหัวใจและหลอดเลือด เช่น โรคความดันโลหิตสูง โรคหลอดเลือดหัวใจ โรคหลอดเลือดสมอง โรคเบาหวาน โรคมะเร็งต่างๆ เป็นต้น

เครื่องวัดความดันโลหิตนับว่าเป็นหนึ่งในเครื่องมือที่ประชาชนส่วนใหญ่ใช้ในการตรวจวัดเพื่อการวินิจฉัยโรค และติดตามอาการของโรค ดังนั้นจึงจำเป็นต้องทำการตรวจสอบการทำงานของเครื่องเป็นประจำ และได้รับการบำรุงรักษาตามรอบระยะเวลา หรืออย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง เพื่อให้ค่าความดันที่วัดได้ไม่มีความคลาดเคลื่อนเกินเกณฑ์ที่ยอมรับ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อความคุ้มครองค่าความดันโลหิตของประชาชนในการดูแลสุขภาพตนเอง แต่ประชาชนส่วนใหญ่ไม่เคยนำเครื่องวัดความดันโลหิตที่ตนเองใช้อยู่ไปตรวจสอบคุณภาพเลย ด้วยเหตุเพราะไม่รู้ว่าจะไปตรวจที่ไหน สถานที่ตรวจสอบอยู่ห่างไกลหรืออาจมีเฉพาะในเมืองใหญ่ๆ การเดินทางไม่สะดวก ดังนั้น กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ จึงได้จัดทำเครื่องวัดความดันโลหิตปลอดภัยคนไทยสุขภาพดี เอลิมพระเกียรติเนื่องในโอกาสมหามงคลพระราชพิธีบรมราชาภิเษก ภายใต้โครงการ “ได้ร่มพระบารมี น้อมนำสุขภาพดีสู่วิถีชุมชน” เอลิมพระเกียรติเนื่องในโอกาสมหามงคลพระราชพิธีบรมราชาภิเษกฯ เพื่อให้ประชาชนในทั่วประเทศทุกพื้นที่ของประเทศไทย ได้รับบริการจากหน่วยงานด้านสาธารณสุข ในการรับบริการตรวจคุณภาพเครื่องวัดความดันโลหิต โดยมีหน่วยงานด้านสาธารณสุขกลุ่มเป้าหมาย คือ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล สถานีอนามัยเฉลิมพระเกียรติฯ และศูนย์บริการสาธารณสุข ซึ่งเป็นหน่วยบริการด้านสาธารณสุขขั้นพื้นฐานที่ใกล้ชิดและเข้าถึงชุมชน ประชาชนเดินทางไปรับบริการได้สะดวก โดยร่วมกับกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ ดำเนินกิจกรรมในโครงการดังกล่าว ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2562 – 2563

อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กล่าวต่ออีกว่า จากการทำงานที่ผ่านมากรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ โดยสำนักรังสีและเครื่องมือแพทย์ ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ 15 แห่ง ได้ร่วมกับกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ จัดอบรมเชิงปฏิบัติการให้ความรู้ในการทดสอบเครื่องวัดความดันโลหิตแบบอัตโนมัติ โดยใช้ชุดทดสอบเครื่องวัดความดันโลหิตอย่างง่าย (BP Sure) ร่วมกับแอปพลิเคชัน BP Sure ทดสอบเครื่องวัดความดันโลหิต แก่เจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จำนวน 8,459 แห่ง สถานีอนามัยเฉลิมพระเกียรติฯ จำนวน 78 แห่ง และศูนย์บริการสาธารณสุข จำนวน 68 แห่ง รวมทั้งสิ้น 8,605 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 85.37 จากเป้าหมาย 10,080 แห่งทั่วประเทศ ซึ่งภายหลังจัดอบรมทางเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล สถานีอนามัยเฉลิมพระเกียรติฯ และศูนย์บริการสาธารณสุขได้นำองค์ความรู้และนำชุดทดสอบเครื่องวัดความดันโลหิตอย่างง่าย (BP Sure) ไปต่อยอดในพื้นที่ที่รับผิดชอบ โดยทำการทดสอบเครื่องวัดความดันโลหิตของประชาชน และ อสม. ในช่วงเวลาที่ผ่านมาจำนวนทั้งสิ้น 7,382 เครื่อง พบว่าเครื่องอยู่ในเกณฑ์ปกติ จำนวน 6,456 เครื่อง ไม่อยู่ในเกณฑ์ปกติ จำนวน 926 เครื่อง คิดเป็นร้อยละ 12.54 โดยได้มีข้อเสนอแนะในการนำเครื่องวัดความดันโลหิตที่ไม่อยู่ในเกณฑ์ปกติไปปรับใช้แก้ไขให้เกิดประโยชน์

“เครื่องวัดความดันโลหิตของประชาชน หรือของ อสม. ในพื้นที่ ที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพความแม่นยำ จะช่วยสร้างความเชื่อมั่นในผลการวัดของเครื่องวัดความดันโลหิต ซึ่งต่อไปทางกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ จะมีการดำเนินการทดสอบคุณภาพเครื่องวัดความดันโลหิตของประชาชนได้อย่างทั่วถึง ซึ่งจะเป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยให้ประชาชนในทั่วประเทศทุกพื้นที่ของประเทศไทยมีสุขภาพที่ดี ทั้งนี้ประชาชนสามารถตรวจสอบสถานบริการตรวจคุณภาพเครื่องวัดความดันโลหิตฟรี ได้โดยใช้แอปพลิเคชัน BP Sure ที่ทางกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ได้จัดทำขึ้นเพื่อใช้ประกอบในการทำการทดสอบคุณภาพเครื่องวัดความดันโลหิตของประชาชน” นายแพทย์โอภาส กล่าวทิ้งท้าย

สำนักรังสีและเครื่องมือแพทย์...รายงาน

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ เฝ้าระวังเชื้อไวรัสก่อโรคโควิด-19 ในกลุ่มตัวอย่างผู้ป่วยอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่

จำนวนตัวอย่างตรวจหาสารพันธุกรรมเชื้อก่อโรคโควิด 19 จำแนกตามภูมิภาค

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข เผยผล
เฝ้าระวังเชื้อไวรัสก่อโรคโควิด-19 ในกลุ่มตัวอย่างผู้ป่วยอาการ
คล้ายไข้หวัดใหญ่ โดยร่วมมือกับกองระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค
และโรงพยาบาลเครือข่าย 20 แห่งทั่วประเทศตั้งแต่วันที่ 1 กุมภาพันธ์
- 17 พฤษภาคม พ.ศ.2563 จำนวน 889 ตัวอย่าง ผลการตรวจ
ทางห้องปฏิบัติการไม่พบเชื้อไวรัสก่อโรคโควิด 19 ในกลุ่มตัวอย่าง
ดังกล่าว

นายแพทย์โอภาส การย์กวินพงศ์ อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์
การแพทย์ กล่าวว่า นายอนุทิน ชาญวีรกูล รองนายกรัฐมนตรี และ
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข มีนโยบายปกป้องสุขภาพของ
ประชาชนและบุคลากรทางการแพทย์ไม่ให้เจ็บป่วยและเสียชีวิตด้วย
โรคไข้หวัดใหญ่ ซึ่งช่วงนี้เป็นช่วงหน้าฝนอาจจะมีการระบาดของ
ไข้หวัดใหญ่ และไม่ต้องการให้มีการระบาดทั้งโควิดและไข้หวัดใหญ่
โดยการรณรงค์ฉีดวัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ให้กับประชาชน
7 กลุ่มเสี่ยงและบุคลากรทางการแพทย์ ตั้งแต่วันที่ 1 พฤษภาคม จนถึง
31 สิงหาคม พ.ศ.2563 ทั้งนี้ข้อมูลขององค์การอนามัยโลก (WHO)
ระบุว่าผู้ที่ติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 และไข้หวัดใหญ่ มักมีอาการ
ผิดปกติในระบบทางเดินหายใจเหมือนกัน เช่น มีไข้ ไอ น้ำมูกไหล
แม้ว่าจะมีอาการเหมือนกันหลายอย่าง แต่เกิดจากเชื้อไวรัสต่างสาย
พันธุ์กัน เนื่องจากความคล้ายคลึงกันดังกล่าว จึงยากที่จะระบุโรคได้
โดยดูตามอาการเพียงอย่างเดียว ดังนั้นจึงจำเป็นต้องตรวจทางห้อง
ปฏิบัติการเพื่อยืนยันว่าติดโรคโควิด-19 หรือไม่

ศูนย์ไข้หวัดใหญ่แห่งชาติ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์
ได้ดำเนินการเฝ้าระวังเชื้อไวรัสก่อโรคโควิด-19 ในกลุ่มตัวอย่าง
ผู้ป่วยอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ โดยความร่วมมือกับกองระบาด
วิทยา กรมควบคุมโรค และโรงพยาบาลเครือข่าย 20 แห่ง

ทั่วประเทศ ได้แก่ รพ.เกาะสมุย รพ.ด่านขุนทด รพ.นครพนม
รพ.นครพิงค์ รพ.พระจอมเกล้า เพชรบุรี รพ.พระนครศรีอยุธยา
รพ.พระนารายณ์มหาราช รพ.พระปกเกล้า รพ.มหาราช
นครศรีธรรมราช รพ.มหาสารคาม รพ.แม่จัน รพ.ยโสธร รพ.เลย
รพ.วชิระภูเก็ต รพ.สันป่าตอง รพ.ตรัง รพ.ประจวบคีรีขันธ์
รพ.หนองคาย รพ.ราชบุรี และสถาบันบำราศนราดูร ตั้งแต่วันที่
1 กุมภาพันธ์ จนถึงวันที่ 17 พฤษภาคม พ.ศ.2563 จำนวน
889 ตัวอย่าง จำแนกเป็นรายภาคดังนี้ ภาคกลาง 363 ตัวอย่าง
ภาคเหนือ 92 ตัวอย่าง ภาคใต้ 150 ตัวอย่าง และภาคตะวันออกเฉียง
เหนือ 284 ตัวอย่าง ผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการไม่พบเชื้อ
ไวรัสก่อโรคโควิด 19 ในกลุ่มตัวอย่างดังกล่าว

นายแพทย์โอภาส กล่าวต่อว่า ศูนย์ไข้หวัดใหญ่แห่งชาติ
(Thai National Influenza Center) กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์
เป็นห้องปฏิบัติการเครือข่ายเฝ้าระวังไข้หวัดใหญ่ที่ได้รับการ
แต่งตั้งจากองค์การอนามัยโลก (WHO) ตั้งแต่ปี พ.ศ.2515 และ
ยังเป็นห้องปฏิบัติการอ้างอิงในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
ขององค์การอนามัยโลกด้านไข้หวัดใหญ่ โดยมีบทบาทและหน้าที่
ในการเฝ้าระวังการเปลี่ยนแปลงของตัวเชื้อไวรัสไข้หวัดใหญ่
และส่งตัวอย่างเชื้อที่มีความผิดปกติ หรือเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม
ส่งไปยังองค์การอนามัยโลกอย่างสม่ำเสมอ และศึกษาติดตาม
การแพร่ระบาดและการเปลี่ยนแปลงสายพันธุ์ ทำให้ได้ข้อมูล
อุบัติการณ์ของตัวเชื้อตามฤดูกาล และการกระจายของตัวเชื้อ
ตามลักษณะภูมิอากาศของแต่ละภาค ศึกษาและเฝ้าระวังการดื้อยา
เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการควบคุมป้องกันโรค และการบริหารวัคซีน
ของประเทศให้เหมาะสมกับคนไทย

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข...รายงาน

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ เพิ่มความเชื่อมั่นผลการตรวจวิเคราะห์ ทางห้องปฏิบัติการ เครื่องข่าย COVID-19

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข เพิ่มความเชื่อมั่นต่อผลการตรวจวิเคราะห์ทางห้องปฏิบัติการ เครื่องข่าย COVID-19 ด้วยการแต่งตั้งคณะทำงานตรวจติดตาม ประเมินผล ส่งเสริม และธำรงรักษาคุณภาพห้องปฏิบัติการ เครื่องข่ายอย่างต่อเนื่อง ห้องปฏิบัติการที่ผ่านประเมินจะต้องมี นักเทคนิคการแพทย์ที่มีความรู้ในการตรวจหาสารพันธุกรรม มีเครื่องมือ มีสถานที่ปลอดภัย มีบุคลากรที่ผ่านการทดสอบ มีระบบการจัดการความปลอดภัยและการรักษาความปลอดภัย ทางชีวภาพของห้องปฏิบัติการ และมีระบบข้อมูลที่เชื่อมโยงกัน

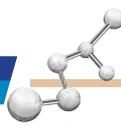
นายแพทย์โอภาส การย์กวินพงศ์ อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กล่าวว่า ตามข้อสั่งการศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินด้านการแพทย์และสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข (Public Health Emergency Operation Center) ให้กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ รับผิดชอบห้องปฏิบัติการตรวจเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) จึงได้จัดทำโครงการ “หนึ่งห้องปฏิบัติการ หนึ่งจังหวัด” เพื่อรองรับ การตรวจวินิจฉัย การรักษาและติดตามผู้ป่วย สอบสวนโรค และ ฝ้าระวังโรค ให้กับประชาชนทั่วประเทศ มีเป้าหมายพัฒนาให้มีการ ตรวจทางห้องปฏิบัติการโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในทุกจังหวัดของประเทศไทย โดยการวางระบบการประเมิน ความสามารถ ความชำนาญของบุคลากร ความพร้อมด้านเครื่องมือ สถานที่ และระบบการจัดการความปลอดภัยและการรักษาความปลอดภัยทางชีวภาพในห้องปฏิบัติการก่อนการเปิดให้บริการ ของห้องปฏิบัติการเครือข่าย COVID-19 ดังกล่าว ซึ่งนายแพทย์ สุขุม กาญจนพิมาย ปลัดกระทรวงสาธารณสุข ได้มีคำสั่งแต่งตั้ง ผู้ตรวจประเมินที่มีความรู้ ประสบการณ์การตรวจทางห้องปฏิบัติการ COVID-19 และระบบความปลอดภัยและการรักษาความปลอดภัย ทางชีวภาพในห้องปฏิบัติการจากสำนักมาตรฐานห้องปฏิบัติการ สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข และศูนย์วิทยาศาสตร์ การแพทย์ทุกแห่ง เพื่อออกตรวจติดตาม ประเมินผล รวมทั้ง ช่วยส่งเสริมพัฒนาให้ห้องปฏิบัติการเครือข่ายสามารถธำรงรักษา คุณภาพได้อย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ยังได้แต่งตั้งคณะทำงานที่มี

องค์ประกอบของผู้บริหาร นักวิชาการของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ รวมทั้งผู้แทนจากคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล และสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ เป็นคณะทำงานเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไขการตรวจติดตามประเมินผลห้องปฏิบัติการเครือข่าย พิจารณารายงานการตรวจประเมินเพื่อให้การรับรองและการต่ออายุการรับรองห้องปฏิบัติการเครือข่ายและจัดทำแผนส่งเสริมพัฒนาศักยภาพห้องปฏิบัติการเครือข่ายให้ธำรงรักษาระบบคุณภาพได้อย่างต่อเนื่อง และสามารถยื่นขอการรับรองตามมาตรฐานสากล

นายแพทย์โอภาส กล่าวต่ออีกว่า ในช่วงปลายเดือนเมษายน ที่ผ่านมา กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ได้ส่งผู้ตรวจประเมินออกตรวจติดตามประเมินผลห้องปฏิบัติการเครือข่ายโดยไม่แจ้งให้ทราบล่วงหน้า จำนวน 34 แห่งในพื้นที่กรุงเทพฯและปริมณฑล รวมทั้งต่างจังหวัดในรอบที่ 1 พบว่า ห้องปฏิบัติการเครือข่ายดังกล่าวส่วนมาก มีการดำเนินการที่สอดคล้องตามเงื่อนไขที่กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กำหนด มีเพียง 2 แห่งที่ต้องปรับปรุงขั้นตอนการปฏิบัติงานให้เกิดความปลอดภัย ทางชีวภาพอย่างสูงสุดต่อผู้ปฏิบัติงาน ซึ่งทั้ง 2 แห่ง ได้ให้ความร่วมมือและปรับปรุงแล้วเสร็จโดยทันที

“กระทรวงสาธารณสุข โดย กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ เพิ่มความเชื่อมั่นต่อผลการตรวจวิเคราะห์ทางห้องปฏิบัติการเครือข่าย โดยคณะทำงานได้กำหนดแนวทางการติดตาม ประเมินผลคุณภาพ การตรวจทางห้องปฏิบัติการเครือข่ายในระยะสั้นด้วยการมอบหมาย ให้สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุขตรวจวิเคราะห์ซ้ำในตัวอย่าง ที่แสดงผลบวกและผลลบ โดยห้องปฏิบัติการเครือข่าย หากผลการ ตรวจวิเคราะห์ซ้ำนั้นได้ผลไม่ตรงกันตัวอย่างใดตัวอย่างหนึ่ง ทีมผู้ตรวจประเมินจะลงพื้นที่เพื่อติดตามประเมินผลหาสาเหตุทันที และรายงานต่อคณะทำงาน ซึ่งจะพิจารณารายงานเสนออธิบดี กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์พิจารณายกเลิกการเป็นเครือข่ายต่อไป นอกจากนี้ คณะทำงานยังมีแนวทางการดำเนินการ ในระยะยาว ด้วยการส่งตัวอย่างทดสอบความชำนาญและการออกตรวจประเมิน ณ ห้องปฏิบัติการ”

สำนักมาตรฐานห้องปฏิบัติการ... รายงาน

นายแพทย์โอภาส การย์กวินพงศ์ อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ เป็นประธานในพิธีถวายพระพรชัยมงคล เนื่องในวันฉัตรมงคล ประจำปีพุทธศักราช 2563 โดยมี คณะผู้บริหารกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ร่วมพิธี ณ โถงชั้น 1 อาคาร 100 ปีการสาธารณสุขไทย กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ โอกาสนี้ ได้เปิดกรวยกระทง ดอกไม้ถวายราชสักการะ และลงนามถวายพระพรหน้าพระบรมฉายาลักษณ์ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินี ด้วยสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ ปกเกล้าปกกระหม่อม ที่ได้ฝ่าละอองธุลีพระบาท ได้อุทิศพระวรกาย ปฏิบัติบำเพ็ญพระราชกรณียกิจ เพื่อประโยชน์สุขของปวงชนชาวไทยอย่างมั่นคงยั่งยืน

มอบเกียรติบัตรและเข็มเชิดชูเกียรติแก่ข้าราชการพลเรือนดีเด่นประจำปี พ.ศ.2562

นายแพทย์โอภาส การย์กวินพงศ์ อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ เป็นประธานพพิธีมอบเกียรติบัตรและเข็มเชิดชูเกียรติ แก่ข้าราชการพลเรือนดีเด่นประจำปี พ.ศ.2562 ให้กับ ดร.ภัทรวีร์ สร้อยสังวาลย์ ผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานห้องปฏิบัติการ และ ดร.นวลจันทร์ วิจักขณ์จินดา กองการแพทย์จีโนมิกส์และสนับสนุนนวัตกรรม โดยได้รับการคัดเลือกจาก สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) ผลงานการให้บริการประชาชน และการปฏิบัติราชการที่เกิดผลสัมฤทธิ์สูงสุดต่อประชาชนและชาติบ้านเมือง วันที่ 21 เมษายน พ.ศ.2563

แถลงข่าวการเตรียมใช้วิธีการตรวจน้ำลาย มาตรวจหาเชื้อโควิด-19

นายแพทย์สุวรรณชัย วัฒนายิ่งเจริญชัย อธิบดีกรมควบคุมโรค พร้อมด้วย นายแพทย์โอภาส การย์กวินพงศ์ อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ร่วมกันแถลงข่าวการเตรียมใช้วิธีการตรวจน้ำลาย มาตรวจหาเชื้อโควิด-19 เพื่อคัดกรองผู้ป่วยและกลุ่มเสี่ยงติดเชื้อได้รวดเร็วขึ้น โดยมี ดร.นุสร

สตัยเพริศพราย กองการแพทย์จีโนมิกส์และสนับสนุนนวัตกรรม กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ อธิบายขั้นตอนการเก็บตัวอย่าง ณ ห้องประชุมอาคารเฉลิมพระเกียรติฯ (อาคารใหม่) ชั้น 7 สถาบันบำราศนราดูร วันที่ 24 เมษายน พ.ศ.2563

แถลงข่าวชี้แจงการถอดรหัสพันธุกรรมโควิด 19

นายแพทย์โอภาส การย์กวินพงศ์ อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ เป็นประธานการแถลงข่าว กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ถอดรหัสพันธุกรรมโควิด 19 ที่ระบาดในประเทศไทย พบว่าเป็นกลุ่ม B มากที่สุดถึงร้อยละ 85 ซึ่งเป็นกลุ่มที่ระบาดในเมืองอยู่ยั้ง ประเทศจีนและระบายนอกประเทศจีน

ส่วนการตรวจเชื้อโควิด 19 ในไทยใช้วิธี Real-time reverse transcription - PCR (RT-PCR) ที่องค์การอนามัยโลกแนะนำ เร่งพัฒนาการตรวจด้วยน้ำลายและ Reverse transcription - loop-mediated isothermal amplification (RT-LAMP) ณ ห้องประชุมศูนย์แถลงข่าวโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข วันที่ 26 เมษายน พ.ศ.2563

ตรวจเยี่ยมการดำเนินงานป้องกันโรคโควิด 19 ในกลุ่มแรงงานต่างด้าว

นายอนุทิน ชาญวีรกูล รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข มอบวัสดุอุปกรณ์ในการป้องกันโรคโควิด19 ให้แก่อสาสมัครสาธารณสุขต่างด้าว (อสต.) ระหว่างลงพื้นที่ตรวจเยี่ยมการดำเนินงานป้องกันโรคโควิด-19 ในกลุ่มแรงงานต่างด้าว ของศูนย์สาธารณสุขชุมชนต่างด้าว หอพักต้นแบบต่างด้าวในโครงการบ้านเอื้ออาทร การเคหะทำจัน โดยมี นายวิระศักดิ์ วิจิตรแสงศรี ผู้ว่าราชการจังหวัดสมุทรสาคร นายแพทย์โอภาส การย์กวินพงศ์ อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ และคณะร่วมตรวจเยี่ยมที่บ้านเอื้ออาทร การเคหะทำจัน จังหวัดสมุทรสาคร วันที่ 28 เมษายน พ.ศ.2563

นวัตกรรมชุด PPE IIUU Reusable Isolation Gown รุ่นเราสู้

นายอนุทิน ชาญวีรกูล รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข พร้อมด้วย นายแพทย์สุขุม กาญจนพิมาย ปลัดกระทรวงสาธารณสุข นายแพทย์โอภาส การย์กวินพงศ์ อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ คณะผู้บริหารกระทรวงสาธารณสุขและกระทรวงการอุดมศึกษา

วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม แลกข่วานนวัตกรรมใหม่... ไทยพร้อมผลิตชุด PPE แบบ Reusable Isolation Gown รุ่นเราสู้ใช้ - ซักได้ 20 ครั้ง สำหรับบุคลากรทางการแพทย์ที่ปฏิบัติงานป้องกันเชื้อ COVID-19 ในระดับความเสี่ยงน้อยถึงปานกลาง โดยความร่วมมือพัฒนาระหว่างภาครัฐและเอกชน ณ ดิگสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา กระทรวงสาธารณสุข วันที่ 8 พฤษภาคม พ.ศ.2563

ประชุมหารือกำกับติดตามงานนโยบายเร่งด่วนโรคติดต่อ COVID-19

Video Conference ณ ห้องประชุม 110 ชั้น 1 อาคาร 100 ปี การสาธารณสุขไทย กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ วันที่ 7 พฤษภาคม พ.ศ.2563

นายแพทย์โอภาส การย์กวินพงศ์ อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ เป็นประธานในการประชุมหารือ เพื่อการกำกับติดตามงานนโยบายเร่งด่วนของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ในสถานการณ์โรคติดต่อ COVID-19 เพื่อติดตามความก้าวหน้าในการเพิ่มศักยภาพในการตรวจหาเชื้อ COVID-19 ร่วมกับผู้อำนวยการศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ทั้ง 15 แห่ง โดยเป็นการประชุมในสถานที่ร่วมกับการประชุมผ่าน

ตรวจติดตาม ประเมินผล ส่งเสริม และธำรงรักษาคุณภาพห้องปฏิบัติการเครือข่าย COVID-19

คณะทำงานตรวจติดตามประเมินผลส่งเสริมและธำรงรักษาคุณภาพห้องปฏิบัติการเครือข่ายกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ทั้งส่วนกลาง และศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ ส่วนภูมิภาค ลงพื้นที่ตรวจติดตามประเมินผลห้องปฏิบัติการเครือข่ายตรวจเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (SAR-CoV-2) เพื่อให้เป็นไปตามแนวทางการกำกับดูแลมาตรฐานห้องปฏิบัติการและธำรงรักษาคุณภาพห้องปฏิบัติการอย่างต่อเนื่อง เมื่อเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2563

นักวิจัยไทย กอกรหัสพันธุกรรมโควิด 19 ที่ระบาดในไทยพบกลุ่ม B ซึ่งระบาดในเมืองอู่ฮั่นมากที่สุด

STOP COVID-19

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์กอกรหัสพันธุกรรมโควิด-19 ที่ระบาดในประเทศไทย พบว่าเป็นกลุ่ม B มากที่สุดถึงร้อยละ 85 ซึ่งเป็นกลุ่มที่ระบาดในเมืองอู่ฮั่น ประเทศจีนและระบาดนอกประเทศจีน ส่วนการตรวจเชื้อโควิด -19 ในไทยใช้วิธี Real-time reverse transcription - PCR (RT-PCR) ที่องค์การอนามัยโลกแนะนำเร่งพัฒนาการตรวจด้วยน้ำลายและ Reverse transcription - loop-mediated isothermal amplification (RT-LAMP)

นายแพทย์โอภาส การย์กวินพงศ์ อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

การแพทย์ กล่าวว่า นักวิจัยของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ได้กอกรหัสพันธุกรรมโควิด-19 ที่ระบาดในประเทศไทยจากผู้ติดเชื้อ 40 ราย พบว่าสายพันธุ์กลุ่ม B มากที่สุดถึงร้อยละ 85 ซึ่งเป็นสายพันธุ์กลุ่ม B เป็นสายพันธุ์ที่เกิดการกลายพันธุ์จากกลุ่ม A และระบาดมากในเมืองอู่ฮั่น ประเทศจีนและการระบาดเป็นไปอย่างรวดเร็วนอกประเทศจีน รองลงมาเป็นสายพันธุ์กลุ่ม C พบร้อยละ 15 โดยสายพันธุ์กลุ่ม C เป็นสายพันธุ์ที่เกิดการกลายพันธุ์จากกลุ่ม B เริ่มพบการระบาดในยุโรปและสิงคโปร์ สำหรับสายพันธุ์กลุ่ม A ซึ่งเป็นเชื้อที่คล้ายกับเชื้อไวรัสโคโรนาที่พบในค้างคาวและตัวนิ่ม ที่คาดว่า เป็นต้นกำเนิดของการระบาดในครั้งนี้ ยังไม่พบในประเทศไทย

นายแพทย์โอภาส กล่าวเพิ่มเติมว่า ทั้งนี้เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึกโดยดูตำแหน่งความหลากหลายทางพันธุกรรม (polymorphism) ของสายพันธุ์โควิด-19 พบว่า กลุ่ม B และ C ที่ระบาดในไทย มี 3 สายพันธุ์หลัก คือ S, G และ V (อ้างอิงการจัดกลุ่มสายพันธุ์ตามศูนย์ข้อมูลสากล GISAID : www.gisaid.org) โดยสายพันธุ์ S พบมากที่สุด รองลงมาเป็น G และ V ตามลำดับ

ทั้งหมดยังไม่มีข้อมูลทางวิชาการแสดงผลในการก่อโรคที่แตกต่างกัน และยังไม่สามารถระบุได้ว่า การกลายพันธุ์ทำให้ก่อโรครุนแรงหรือติดต่อไวขึ้น อย่างไรก็ตามการกอกรหัสพันธุกรรมโควิด-19 จะดำเนินการกอกรหัสจากตัวอย่างผู้ติดเชื้อทุกภูมิภาคของประเทศไทยให้ครบ 100 ราย เพื่อศึกษาการกระจายตัว ติดตามการเปลี่ยนแปลงสายพันธุ์ และกลไกการก่อโรคของเชื้อต่อไป ซึ่งการกอกรหัสในอนาคตจะร่วมมือกับคณะแพทยศาสตร์ ศิริราชพยาบาล และศูนย์วิทยาศาสตร์สุขภาพโรคอุบัติใหม่ คณะแพทยศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สภากาชาดไทย

“การตรวจเชื้อโควิด-19 ในไทย มีห้องปฏิบัติการที่ผ่านการรับรองโดยกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์แล้วไม่น้อยกว่า 133 แห่งทั่วประเทศ ทำให้เข้าถึงการตรวจหาเชื้อได้ง่าย มีการส่งตัวอย่าง และรายงานผลผ่านระบบออนไลน์ รายงานผลได้ภายใน 1 วัน สำหรับการตรวจหาเชื้อโควิด-19 ในประเทศไทย ใช้วิธี RT-PCR เป็นการตรวจหารหัสพันธุกรรม ซึ่งมีความแม่นยำ รวดเร็ว และเป็นการตรวจที่องค์การอนามัยโลกแนะนำ พร้อมกันนี้จะเร่งพัฒนาการตรวจหาเชื้อโควิด ทั้งด้วยวิธีตรวจทางน้ำลาย และ RT - LAMP นอกจากนี้ขอเตือนประชาชนไม่ควรซื้อชุดทดสอบหรือ Rapid Test ทางออนไลน์มาตรวจเอง เพราะการตรวจหาเชื้อจะต้องทำในสถานพยาบาลและวิเคราะห์แปลผลโดยแพทย์และผู้เชี่ยวชาญเท่านั้น” นายแพทย์โอภาส กล่าว

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข...รายงาน

ข้อควรระวัง ! ในการเก็บตัวอย่างน้ำลายเพื่อตรวจ COVID-19

คำแนะนำ

- ควรศึกษาคู่มือการเก็บตัวอย่างน้ำลาย หรือวิดีโอสาธิตวิธีการเก็บน้ำลายอย่างละเอียด
- ใช้กระป๋องเก็บเสมหะที่มีฝาปิดสนิท
- ควรใช้ถุงซิปล็อก 3 ขนาด ในการแพ็คเกจป้องกันน้ำลาย

ไม่รับประทานอาหาร หรือดื่มเครื่องดื่ม อย่างน้อย **1 ชั่วโมง**

ขั้นตอนการ **เก็บ**

- 1 เท VTM ลงในกระป๋องน้ำลายก่อนเก็บน้ำลาย
- 2 ขาน้ำลายออกมาจากในลำคอ เพื่อเก็บน้ำลายลงในกระป๋อง ควรได้อย่างน้อย 2 มิลลิลิตร หรือประมาณครึ่งช้อนชา
- 3 ปิดฝากระป๋องด้วยพาราฟิล์ม ระวัง! ปิดไม่แน่น

ขั้นตอนการ **ส่ง**

- 4 ใส่ถุงซิปล็อก ชั้น 3 ขึ้น จาก เล็ก กลาง ใหญ่ ให้กระป๋องตั้งขึ้น
- 5 บรรจุลงในกล่องโฟมเก็บความเย็น โดยพยายามให้กระป๋องวางในแนวตั้ง (ควรจัดเก็บในอุณหภูมิประมาณ 4-8 องศา)
- 6 ใส่ ice pack ลงในกล่องให้มีจำนวนเพียงพอที่จะรักษาความเย็นตลอดการจัดส่ง
- 7 รีบส่งตัวอย่างโดย เร็วที่สุด !

23/พ.ค./2563

*ข้อมูลโดยกองแพทยจุลไมกส์และสนับสนุนนวัตกรรม

88/7 บำราศนราทร ถ.สวนนท์
ต.ตลาดขวัญ อ.เมือง จ.นนทบุรี 11000
โทร : 0-2951-0000, 0-2589-9850-8

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์
Department of medical sciences
Infographic กองแผนงานและวิชาการ

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

www.dmsc.moph.go.th

ปริมาณโซเดียมและโพแทสเซียม ... ในเครื่องดื่มเกลือแร่

สำนักคุณภาพและความปลอดภัยอาหาร กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

เครื่องดื่มเกลือแร่ เป็นเครื่องดื่มที่สามารถชดเชยน้ำและเกลือแร่ที่ร่างกายสูญเสียไปได้ ซึ่งมีส่วนผสมของน้ำตาลและเกลือแร่ที่ช่วยให้ร่างกายดูดซึมน้ำไปใช้ได้ง่ายขึ้นเหมาะสำหรับผู้ที่ร่างกายขาดน้ำและขาดสมดุลเกลือแร่ในร่างกาย ช่วยแก้กระหาย ให้ความสดชื่นหลังเสียเหงื่อมาก

เครื่องดื่มเกลือแร่ ประกอบด้วย

เกลือแร่

น้ำตาลกลูโคส, ฟรุคโตส, ซูโครส

แร่ธาตุโซเดียม

แร่ธาตุโพแทสเซียม

ฯลฯ

เครื่องดื่มเกลือแร่มี 2 ชนิด

ชนิดเครื่องดื่ม (พร้อมดื่ม)

ชนิดผงแห้งละลายน้ำ (ละลายน้ำก่อนดื่ม)

ผลเสีย หากร่างกายรับโซเดียม และโพแทสเซียมมากเกินไป มีผลต่อการทำงานของตับและไต การเต้นของหัวใจ ระบบประสาท และกล้ามเนื้อทำงานผิดปกติ

อาการที่พบจากการสูญเสียน้ำในร่างกาย

ปากแห้ง/ปากขีต

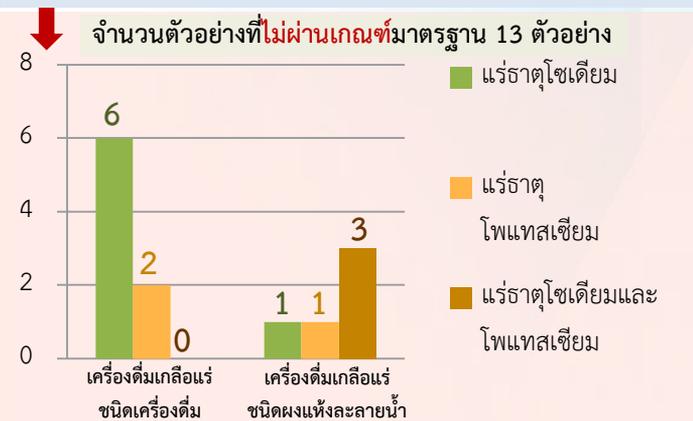
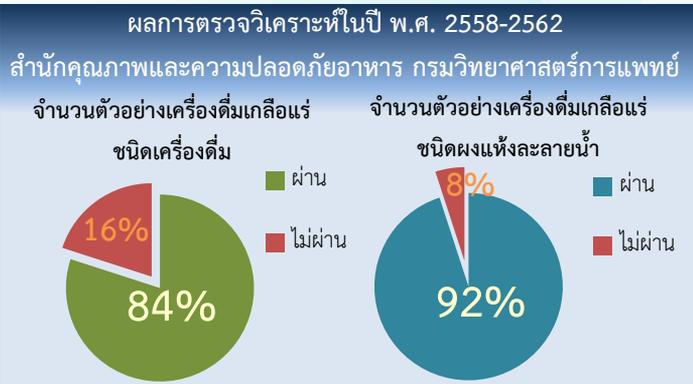
ร่างกายไม่มีแรง

ผิวหนังแห้ง

หัวใจเต้นผิดปกติ

ปัสสาวะน้อยผิดปกติ

คำเตือน: การดื่มในปริมาณมากจะทำให้ฟันผุ

ประกาศกระทรวงสาธารณสุข (ฉบับที่ 195) พ.ศ. 2543 เรื่อง เครื่องดื่มเกลือแร่
กำหนดให้เครื่องดื่มเกลือแร่ 1 ลิตรประกอบด้วย

- ❖ โซเดียมไม่น้อยกว่า 460 มิลลิกรัม และไม่เกิน 920 มิลลิกรัม
- ❖ น้ำตาลกลูโคส หรือฟรุคโตสไม่น้อยกว่าร้อยละ 2 ของน้ำหนัก หรือซูโครสไม่น้อยกว่าร้อยละ 4 ของน้ำหนัก
- ❖ โพแทสเซียมไม่เกิน 195 มิลลิกรัม (ถ้ามี)

คำแนะนำ

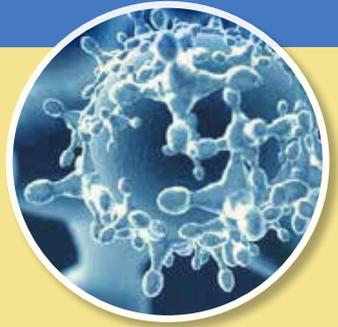
- การเลือกซื้อเครื่องดื่มเกลือแร่ควรเลือกดูผลิตภัณฑ์ที่มีเครื่องหมาย อ.ย. ที่ข้างบรรจุภัณฑ์
- เครื่องดื่มเกลือแร่ชนิดเครื่องดื่ม เหมาะสำหรับคนที่เสียเหงื่อจากการออกกำลังกายหนักมากต้องการเติมน้ำตาลเข้าสู่กระแสเลือดอย่างรวดเร็ว ควรเลือกซื้อชนิดที่ได้ครบทั้งน้ำตาลและเกลือแร่
- เครื่องดื่มเกลือแร่ชนิดผงแห้งละลายน้ำ เหมาะสำหรับผู้ป่วยโรคท้องเสีย เพื่อให้ผู้ป่วยดื่มชดเชยปริมาณน้ำและเกลือแร่ที่ถูกขับออกมา โดยการจิบแทนน้ำ ไม่แนะนำให้ผสมกับนมหรือน้ำผลไม้ เนื่องจากจะส่งผลให้ปริมาณสัดส่วนของสารในสารละลายเปลี่ยนแปลงได้

สำนักคุณภาพและความปลอดภัยอาหาร กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์
www.bqsf.dmsc.moph.go.th
สำนักคุณภาพและความปลอดภัยอาหาร

การเฝ้าระวังการกลายพันธุ์และการดื้อยาของ เชื้อไขหวัดใหญ่ ประจำปีเดือนเมษายน 2563

จากการเฝ้าระวังไข้หวัดนกและไข้หวัดใหญ่ทางห้องปฏิบัติการ ศูนย์ไข้หวัดใหญ่แห่งชาติ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ภายใต้โครงการ “การศึกษาสายพันธุ์ไข้หวัดใหญ่เพื่อเตรียมความพร้อมรับมือไข้หวัดใหญ่ระบาดใหญ่” ซึ่งได้รับทุนสนับสนุนจากสถาบันวิจัยวัคซีนแห่งชาติ (องค์กรมหาชน) ได้สุ่มตัวอย่างจากผู้ป่วยที่มีอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ (ILI) ผู้ป่วยที่มีอาการรุนแรง ปอดบวม ปอดอักเสบ (SARI) จากระบบเฝ้าระวังไข้หวัดใหญ่และไข้หวัดนก

โดยกระทรวงสาธารณสุขนำมาเพาะเชื้อทำการตรวจวิเคราะห์โดยวิธี Genotypic assay เพื่อหา ยีนส์ที่เกี่ยวข้องกับการดื้อยา และวิธี Phenotypic assay โดยการทดสอบเชื้อไวรัสกับยาต้านไวรัส ในกลุ่ม Neuraminidase inhibitor ผลการทดสอบดังนี้

ชนิด / สายพันธุ์ไข้หวัดใหญ่	ผลการทดสอบ ประจำปีเดือนเมษายน 2563			ยอดสะสม ม.ค.52 – 30 เม.ย. 63
	จำนวนเชื้อที่ ทดสอบ	จำนวนเชื้อที่ ดื้อยา	ร้อยละที่ดื้อยา	ร้อยละที่ดื้อยา
ไข้หวัดใหญ่ตามฤดูกาล				
1. A/H1N1 (2009)	7	0	0(0/7)	0.68 (16/2,360)
2. A/H3N2	6	0	0(0/7)	0 (0/1,795)
3. Influenza B	0	0	0(0/0)	0 (0/665)

ศูนย์ไข้หวัดใหญ่แห่งชาติ สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข ... รายงาน

ประเมินความพึงพอใจจดหมายข่าว สแกน

คำถาม หากร่างกายรับโซเดียม และโพแทสเซียมมากเกินไปจะมีผลเสียอย่างไร

กรุณาส่งคำตอบ พร้อมระบุชื่อที่อยู่ เบอร์โทรศัพท์ของท่านที่สามารถติดต่อได้ ส่งมายัง ฝ่ายประชาสัมพันธ์ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข อ.เมือง จ.นนทบุรี 11000 หรือทางอีเมล prdmsc@dmisc.mail.go.th หรือโทรสาร 0 2591 1707 หรือส่งเข้ามาที่กล่องข้อความ ในเฟซบุ๊ก กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

เพื่อลุ้นรับ **คลังใส่ยา** รูปมือถือ จำนวน 20 รางวัล (หมดเขตส่งคำตอบลุ้นรางวัลภายใน วันที่ 30 มิถุนายน พ.ศ.2563) ประกาศรายชื่อผู้โชคดีในจดหมายข่าวกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ฉบับกรกฎาคม พ.ศ.2563

เฉลยคำตอบ และรายชื่อผู้โชคดีประจำเดือนมีนาคม พ.ศ.2563 (ของรางวัลลบเหลาดินสอรูปไข่)

คำถาม **กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์** ก่อตั้งขึ้นเมื่อใด **และในปีนี้ครบรอบที่ปี**
ตอบ ก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 10 มีนาคม พ.ศ.2485 และในปีนี้ครบรอบ 78 ปี

รายชื่อผู้โชคดี

คุณกรรณิการ์ ก้องสูงเนิน
 คุณเบญจลักษณ์ รัตนวิศ
 คุณพัชริภรณ์ เงินมาก
 คุณญาณกวี นवलลม
 คุณศศิธร หอมดำรงวงศ์

คุณศิริมา เกิดสีทอง
 คุณศิริกานดา วิมล
 คุณสุภาวัลย์ ปิยรัตน์วรสกุล
 คุณฐิติพร เหมสะอาด
 คุณชญานิน ชวรินทร์วิสุทธิ์

คุณวรารุช อิงคินันท์
 คุณนิตยา เพียรทรัพย์
 คุณทวีอังกูร คล้าฉิม
 คุณอารีย์ พงศ์สันติสุข
 คุณสุนันท์ คงพ่วง

คุณณัฐฐานันท์ ปั้นสุวรรณ
 คุณพรนภัส กัณธิมา
 คุณกัญญาลักษณ์ โรจนวินิจาการ
 คุณศรีประภา วงศ์ศรีชา
 คุณภาวิต กীরตธนธร

ระวัง! โรคหนอนแมลงวัน

โรคหนอนแมลงวัน หรือ Myiasis

คือโรคที่เกิดจากตัวอ่อนของแมลงวัน เข้าไปอยู่ในเนื้อเยื่อของสัตว์ที่มีกระดูกสันหลังที่ยังมีชีวิต รวมถึงมนุษย์ โรคนี้พบได้ทั่วโลก โดยเฉพาะพื้นที่ที่มีอากาศร้อนและไม่มีการสุขาภิบาลที่ดี ส่วนมากมักพบโรคนี้ในสัตว์ เช่น สุนัข หมู แพะ แกะ วัว ควาย และม้า สำหรับในมนุษย์นั้น พบน้อยมาก โดยผู้ที่เป็นกลุ่มเสี่ยงคือผู้ป่วยที่ช่วยเหลือตัวเองไม่ได้เช่น ผู้ป่วยอัมพาต มีปัญหาทางสมองหรือภาวะอื่นๆ ซึ่งทำให้ไม่สามารถรักษาสุขอนามัยที่ดีได้

แมลงวันที่ทำให้เกิดMyiasis มีหลายชนิด โดยชนิดที่พบบ่อยในประเทศไทย ได้แก่

1. แมลงวันหัวเขียว (Blow flies) มีขนาดตัวประมาณ 8 – 12 มิลลิเมตร ลำตัวมันวาวสีน้ำเงินเขียว พบมากบริเวณแหล่งอาหารที่มีโปรตีนสูง เช่น โรงฆ่าสัตว์ แหล่งขายนเนื้อสัตว์ เป็นต้น ความยืนยาวของอายุขึ้นอยู่กับอุณหภูมิและความชื้นในธรรมชาติ แมลงวันชนิดนี้มีกวางไข่ในอุจจาระคนและซากสัตว์ที่ตายแล้ว

2. แมลงวันหลังลาย (Flesh flies) มีขนาดใหญ่กว่าแมลงวันหัวเขียว ลำตัวมีสีเทา บริเวณปล้องท้องด้านบนมีลายคล้ายตาหมากรุก แมลงวันหลังลายแต่ละชนิดชอบอาหารแตกต่างกันไป เช่น มูลสัตว์ ซากสัตว์อาหารที่มีรสหวาน อาหารทะเล ผลไม้ตากแห้ง เป็นต้น และแมลงวันชนิดนี้สามารถออกลูกทั้งเป็นไข่และเป็นตัวอ่อน

การเกิดโรคหนอนแมลงวัน

แมลงวันจะมาวางไข่ที่แผล และไข่จะฟักเป็นหนอนแมลงวันระยะที่ 1 ในระยะเวลาประมาณ 24 ชั่วโมง หลังจากนั้น หนอนแมลงวันระยะที่ 1 จะไชเข้าสู่แผลและกินเนื้อเยื่อเป็นอาหาร ทำให้

เกิดแผลลึกลงไป และลอกคราบเป็นหนอนระยะที่ 2 และหนอนระยะที่ 3 หนอนแมลงวันจะอยู่ในเนื้อเยื่อประมาณ 6-7 วัน จากนั้นหนอนแมลงวันระยะสุดท้ายจะออกจากแผลตกลงบนดินและฝังตัวในดินจนกลายเป็นดักแด้ และเจริญเป็นแมลงวันตัวเต็มวัยต่อไปโดยในการวางไข่แต่ละครั้ง แมลงวันหลังลายจะวางไข่ประมาณ 3 – 36 ฟองหรือออกลูกเป็นตัวอ่อนประมาณ 3 – 11 ตัว ส่วนแมลงวันหัวเขียวสามารถวางไข่ได้ มากกว่า 200 ฟอง

ซึ่งนอกจากโรคหนอนแมลงวันแล้ว แมลงวันยังเป็นพาหะนำโรคอื่นๆ อีก เช่น โรคบิดมีตัวและไม่มีตัว ไข้รากสาด อหิวาตกโรค อาหารเป็นพิษ และยังสามารถนำไข่ของพยาธิ เช่น พยาธิเส้นด้าย พยาธิตัวกลม และพยาธิปากขอ ได้อีกด้วย

การควบคุม

1. กำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ เก็บหรือฝังกลบขยะให้มิดชิด ซึ่งเป็นวิธีการที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด
2. การใช้สารเคมี เช่น สารเคมีชนิดพ่นเหยื่อพิษ สารเคมีชนิดซูบัสตุแวน เป็นต้น
3. วิธีกล เช่น มุ้งลวด ไม้ตีแมลงวัน กรงดักแมลงวัน
4. วิธีกายภาพ โดยใช้กับดักไฟฟ้าและแสงไฟ ซึ่งมักใช้ได้ดีกับแมลงวันที่หากินตอนกลางคืน
5. วิธีชีววิทยั การใช้ตัวห้ำตัวเบียน เช่น แมงมุม กบ คางคก นก ไก่ ตัวต่อ เป็นต้น

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข ...รายงาน

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข
88/7 ซอยติวานนท์ 14 ถนนติวานนท์
อำเภอเมือง จังหวัดนครบุรี 11000

เสนอแนะ ดิชม หรือ
ส่งบทความลงตีพิมพ์ ส่งมาได้
กองบรรณาธิการ
ฝ่ายประชาสัมพันธ์
สำนักงานเลขาธิการกรม
กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์
ถนนติวานนท์ อำเภอเมือง
จังหวัดนครบุรี 11000
โทร. 0-2951-0000 ต่อ 99081
โทรสาร 0-2951-0312
E mail: prdmsc@dmisc.mail.go.th
www.dmsc.moph.go.th
www.dmscsmartlifeblog.com
กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

ชำระค่าฝากส่งเป็นรายเดือน
ใบอนุญาตเลขที่ 22/2552
ไปรษณีย์กระทรวงสาธารณสุข

ที่ปรึกษา อธิบดี รองอธิบดี ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะ ผู้อำนวยการสำนัก / สถาบัน / ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ กองบรรณาธิการ อภิวิทย์ เจริญรอด, อภิลิทธิ์ เหมาะสมสกุล, วชิพร แดงอุทัย, วิระวัณ อินทริง, พิรยุทธ คันทะชมภู, จงกล เงินมาก, ธีระพล ดีโสภา, สรพล สิ้นเจริญรุ่ง, สุรินทร์ สุขสุมิตร, สุวรรณ ไพร์มา, กิตติพร อิงคินันท์, พงศ์จักร บางหลวง